

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«Технологія виробництва продукції бджільництва»

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Код і найменування спеціальності	204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва
Тип і назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва
Курс, семестр	1 курс, 2 семестр
Обсяг і форма семестрового контролю з навчальної дисципліни	Кількість кредитів ЄКТС – 3, Загальна кількість годин – 90, із яких: лекцій – 16 год, лабораторних занять – 14 год. Форма семестрового контролю – екзамен
Мова викладання	Державна
Факультет, кафедра	Факультет технологій тваринництва та продовольства кафедра біології продуктивності тварин імені академіка О.В. Квасницького
Контактні дані розробника	Шаферівський Богдан, кандидат с.-г. наук, доцент Контакти: ауд. 442 (навчальний корпус № 4) e-mail: bogdan.shaferivskyi@pdau.edu.ua Профайл: https://www.pdau.edu.ua/people/shaferivskyy-bogdan-sergiyovych

МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ

Статус навчальної дисципліни	Обов'язкова
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	Біоетика і біобезпека, Основи фахової діяльності
Компетентності	загальні: ЗК 3. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях. ЗК 4. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК 5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. ЗК 7. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. фахові: ФК 1. Здатність використовувати професійні знання в галузі виробництва і переробки продукції тваринництва для ефективного ведення бізнесу. ФК 10. Здатність застосовувати знання морфології,

	фізіології та біохімії різних видів тварин для реалізації ефективних технологій виробництва і переробки їх продукції.
Програмні результати навчання	ПРН 1. Забезпечувати дотримання параметрів та контролювати технологічні процеси з виробництва і переробки продукції тваринництва. ПРН 16. Впроваджувати і використовувати на практиці науково обґрунтовані технології виробництва і переробки продукції тваринництва.
РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК (SOFT SKILLS)	
Формування у здобувачів вищої освіти ціннісного ставлення до комунікації, лідерства, керування емоціями, особистісного розвитку.	
МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
Сформувати у здобувача вищої освіти практичних навичок з розведення, селекції, годівлі бджіл та утримання бджолиних сімей, наукових основ одержання від бджолиних сімей максимальної кількості високоякісної продукції. Мета досягається через вирішення спеціальних освітніх і виховних завдань.	
ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
Тема 1. Значення бджільництва і його стан в Україні та зарубіжних країнах. Тема 2. Біологія продуктивності бджолиної сім'ї. Тема 3. Сучасні вулики і технологічне обладнання. Тема 4. Репродукція бджолиних сімей, виведення бджолиних маток. Племінна робота в бджільництві. Тема 5. Кормова база бджільництва і запилення ентомофільних культур. Тема 6. Технологія одержання основних продуктів бджільництва. Тема 7. Технологія одержання додаткових продуктів бджільництва. Тема 8. Хвороби і шкідники бджіл.	
МЕТОДИ НАВЧАННЯ І ВИКЛАДАННЯ	
Словесні (лекція, бесіда, розповідь-пояснення), наочні (демонстрування, спостереження) практичні (лабораторні роботи), порівняння (виявленні подібності та відмінностей між предметами і явищами), репродуктивний (робота з готовими зразками), дослідницький (студенти виконують пошукові дії), методи самостійної роботи вдома (завдання самостійної роботи), робота під керівництвом викладача (виконання письмових робіт, виконання практичних завдань), методи письмового контролю (самостійна, контрольна робота), методи усного контролю (усне опитування), комп'ютерні і мультимедійні методи (використання мультимедійних презентацій, дистанційне навчання).	
ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	
Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання	Наведені у Додатку до силабусу

ПОЛІТИКА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ	
- щодо термінів виконання та перескладання	Здобувачу вищої освіти, який одержав під час екзаменаційної сесії незадовільну оцінку (FX) або не був допущений до семестрового контролю, дозволяється ліквідувати підсумкову академічну заборгованість. Термін ліквідації підсумкової академічної заборгованості встановлює деканат, але зазвичай не довше, ніж два тижні після початку наступного навчального семестру. Особливості перескладання регламентовані «Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті», https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproocinyuvannya2023.pdf
- щодо академічної доброчесності	Списування під час виконання тестових завдань, практичних завдань та завдань екзаменаційної роботи заборонені. Мобільні пристрої дозволено використовувати лише під час онлайн-тестування. Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ПДАУ: https://www.pdau.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist
- щодо відвідування занять	Відвідування занять є обов'язковим. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. При отриманні на занятті 0 балів та пропущені заняття здобувач вищої освіти зобов'язаний відпрацювати
- щодо зарахування результатів неформальної / інформальної освіти	На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, конференціях, семінарах, круглих столах. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані «Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету», https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproneformalnuosvitu.pdf

**- щодо оскарження
результатів оцінювання**

Оскарження результатів оцінювання здійснюється відповідно до Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті
<https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproocinyuvannya2023.pdf>

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні

1. Біологія продуктивності сільськогосподарських тварин: навчальний посібник / Р. А. Сусол, А. П. Китаєва, І. Б. Баньковська, та ін. Одеса. 2019. 288 с.
2. Бондаренко О. М., Усачова В. Є. Навчально-методичний посібник виконання лабораторних занять з дисципліни «Технологія виробництва продукції бджільництва». Полтава, РВВ ПДАА, 2018. 178 с.
3. Броварський В. Д., Багрій І. Г. Розведення та утримання бджіл. Київ: Урожай, 1995. 220 с.
4. Головецький І. І., Поліщук В. П., Скрипник В. В. Способи заміни та підсаджування бджолиних маток. Тернопіль, СМП "Тайп", 2010. 148 с.
5. Петренко І. О., Іванова С. О. Кормова база бджільництва та запилення сільськогосподарських культур: навчальний посібник. Одеса: ВМВ, Друк Південь, 2011. 260 с.
6. Поліщук В. П., Гайдар В. А. Пасіка. Бджільництво. Київ, 2008. 268 с.
7. Поліщук В. П., Гайдар В. А. Пасіка: навчально-публіцистичне видання. Київ: Ділова Україна, 2008. 284 с.
8. Технологія продуктів бджільництва: навчальний посібник / Агапова Є. М., Китаєва А. П., Хамід К. О., Ткаченко І. Є. Одеса. 2016. 96 с.

Допоміжні

1. Аналіз біометричних даних у розведенні та селекції тварин: навчальний посібник / С. С. Крамаренко, С. І. Луговий, А. В. Лихач, О. С. Крамаренко. Миколаїв: МНАУ, 2019. 211 с.
2. Богач А. Весняні роботи на пасіці. Бджоляр. 2016. № 4. С. 13-24.
3. Боднарчук Л. І. та ін. Атлас медоносних рослин. Київ: Урожай, 2009. 272 с.
4. Боднарчук Л. І., Бугера С. І. Якісна матка – основна умова високої продуктивності бджолої сім'ї. Пасіка. 2016. № 4. С. 6-12
5. Броварський В. Д., Багрій І. Г. Розведення та утримання бджіл. 2005. 139 с.
6. Хамід К. Медова насолода. Наукове видання. Одеса: ТЕС, 2018. 108 с.

Інформаційні ресурси

1. Журнал «Пасіка». Вебсайт. URL: <http://www.dimsadgorod.com/zhurnal-pasika> (дата звернення: 02.09.2024).
2. Журнал «Бджоляр». Вебсайт. URL: <http://www.bjolar.com.ua/> (дата звернення: 02.09.2024).
3. Журнал «Український пасічник». Вебсайт. URL: <https://med.lviv.ua/uk/store/categories/6/attributes/85> (дата звернення: 01.09.2024).

**Реквізити
затвердження**

Затверджено на засіданні кафедри біології
продуктивності тварин імені академіка
О.В. Квасницького,
протокол від 02 вересня 2024 року № 1.

СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ, ШКАЛА ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Схема нарахування балів із навчальної дисципліни

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом
	виконання лабораторних робіт	розв'язування тестів	виконання завдань самостійної роботи	екзамен	
Тема 1. Значення бджільництва і його стан в Україні та зарубіжних країнах.	-	10	3		3
Тема 2. Біологія продуктивності бджолої сім'ї.	5		3		8
Тема 3. Сучасні вулики і технологічне обладнання.	5		3		18
Тема 4. Репродукція бджолиних сімей, виведення бджолиних маток. Племінна робота в бджільництві.	5	11	3		8
Тема 5. Кормова база бджільництва і запилення ентомофільних культур.	5		3		8
Тема 6. Технологія одержання основних продуктів бджільництва	5		3		19
Тема 7. Технологія одержання додаткових продуктів бджільництва.	5		3		8
Тема 8. Хвороби і шкідники бджіл.	5		3		8
Екзамен				20	20
Разом	35	21	24	20	100

Шкала та критерії оцінювання

виконання лабораторних робіт

<i>Кількість балів</i>	<i>Критерії оцінювання</i>
Денна форма навчання	
5	Виконані всі завдання, викладені результати та висновки по роботі, відмінна відповідь.
4	Виконані всі завдання, викладені результати та висновки по роботі, добра відповідь.
3	Виконані всі завдання, викладені результати та висновки по роботі, добра відповідь з невеликою кількістю неточностей.
2	Виконані не всі завдання, відповідь середнього рівня.
1	Виконані не всі завдання, відповідь нижче середнього рівня.

виконання завдань самостійної роботи

<i>Кількість балів</i>	<i>Критерії оцінювання</i>
3	Повністю розкрита відповідь та відмінне виконання завдань самостійної роботи
2	Розкрита відповідь та повне виконання завдань самостійної роботи, допускаються невеликі неточності
1	Питання розкриті не повністю, не виконані деякі завдання

розв'язування тестів

<i>Кількість балів</i>	<i>Критерії оцінювання</i>
10-11	Відмінна відповідь, повне засвоєння та суб'єктне усвідомлення матеріалу.
7-9	Відповідь вище середнього рівня з кількома несуттєвими помилками, повне засвоєння матеріалу, але недостатнє суб'єктне його усвідомлення.
4-6	В цілому правильні відповіді, часткове засвоєння матеріалу, суб'єктне його не усвідомлення.
1-3	Орієнтується в загальних теоретичних питаннях і може згадати окремі питання, термінологічна неграмотність

екзамен

<i>Кількість балів</i>	<i>Критерії оцінювання</i>
16-20	Студент логічно мислить і будує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, пов'язує програмовий матеріал із профілем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок.
11-15	Студент аргументовано викладає матеріал, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного матеріалу або при аналізі практичного.
6-10	Студент непереконливо відповідає (відсутні приклади), плутає поняття, додаткові питання викликають невпевненість або відсутність стабільних знань; виконуючи практичні завдання, виявляє неточності у знаннях.
1-5	Студент орієнтується в загальних теоретичних питаннях і може згадати окремі питання.